

Memo

Aan	Presidium
Van	Griffie
Datum	20 juni 2025

Onderwerp	Stemhulpen gemeenteraadsverkiezingen 2026
-----------	---

Inleiding

Op weg naar de gemeenteraadsverkiezingen kunnen stemhulpen de kiezer helpen om te bepalen op welke partij zij hun stem willen uitbrengen. Door een aantal stellingen te beantwoorden kunnen inwoners te weten komen met welke partij zij de meeste overeenkomsten hebben.

Uit onderzoek van de UvA blijkt dat 40% van de kiezers gebruik maakt van een stemhulp. De stemhulp staat dan ook op de eerste plaats als middel waarmee mensen zich voorbereiden op de verkiezingen.

Stemhulpen dragen bij aan een grotere betrokkenheid van inwoners bij de verkiezingen en zij zorgen daarmee voor een hogere opkomst (ongeveer 10% meer). En iedere stem extra is er toch één! Bovendien is de waardering van het instrument door de inwoners groot.

Omdat het in 2026 om gemeenteraadsverkiezingen gaat, dienen er lokale onderwerpen met vragen aan bod te komen.

De griffie heeft in aanloop naar de gemeenteraadsverkiezingen van 2022 offertes opgevraagd bij 3 aanbieders van stemhulpen: Prodemos, Citisens en Kieskompas. Toen is gekozen voor de stemhulp van Kieskompas. Deze is toen 8.233 keer volledig ingevuld, dat is omgerekend 57 procent van het aantal mensen dat is gaan stemmen.

Opties voor 2026

Deze keer hebben we opnieuw een uitvraag gedaan bij de inmiddels bekende partijen: de Stemwijzer van ProDemos, Kieskompas en 'MijnStem' van Citisens.

De werkwijze van de verschillende stemhulpen verschilt niet heel erg. Bij alle drie de stemhulpen bedraagt de doorlooptijd tot de start van de campagne enkele weken en is medewerking van de lokale partijen gewenst.

Kosten

StemWijzer van Prodemos

De StemWijzer is de bekendste en meest gebruikte stemhulp van Nederland. Bij de Tweede Kamerverkiezing in 2023 werd de StemWijzer maar liefst 9,1 miljoen keer volledig ingevuld. Een complete StemWijzer voor de gemeenteraadsverkiezingen 2026 kost € 11.250,- excl. btw.

Jongeren gaan minder vaak stemmen dan gemiddeld. Eén van de redenen hiervoor is dat ze niet goed weten waar de verkiezingen over gaan, uit welke partijen ze kunnen kiezen en waar die partijen voor staan. Om ze hier meer inzicht in te geven, heeft ProDemos de

stemhulp Young Voice ontwikkeld, speciaal voor jongeren. De kosten hiervoor bedragen € 5500,- en € 10.000,- met lokale stellingen.

Kieskompas

De kosten voor deze stemhulp bedragen € 10.750,-. Er zijn twee avonden inbegrepen waarbij samen met de partijen aan stellingen wordt gewerkt (ontwikkelen en kiezen). Ook inbegrepen is een toolbox met beeldmateriaal, ondersteunend voor onze eigen (social) mediacampagne. Ook krijgen we wekelijks een tussenstand van het gebruik.

Zij kunnen ook een stemhulp maken met Steffie, voor laaggeletterden en mensen met een beperking. Dit kost € 5500,-.

Het is ook mogelijk Kieskompas te combineren met een inwonerraadpleging om de gewenste onderwerpen voor het Kieskompas te bepalen. Dit kost los € 3.000,-. Bij aankoop voor 1 juli komt het totaalbedrag van Kieskompas plus inwonerraadpleging op € 11.500,-

MijnStem van Citisens

MijnStem is al sinds 2014 de grootste stemhulp bij lokale verkiezingen. Deze werd in 2022 ingezet bij 257 gemeenten.

Bij Citisens kost de stemhulp in de basis € 5500,-. Dit omvat de analyse van de partijprogramma's en een stellingenavond met de partijen. Dat is uit te breiden met een inwonerconsultatie, analyse opkomstbevordering, een voice over voor extra uitleg, filmpjes voor de doelgroep jongeren en first time voters. Citisens is de enige partij die ook de lokale kandidaten in beeld brengt. Kiezers zien dus meteen op wie ze kunnen stemmen.

Voor het basispakket aangevuld met de analyse opkomstbevordering en aandacht voor individuele politici en jongeren komt de prijs op € 10.750,-.

Tot slot

De lokale krant BN/ De Stem gaat ook met een stemhulp werken (met heel DPG Media, dus landelijk). Zij kiezen voor MijnStem van Citisens. Het biedt voordelen om als gemeente hier op aan te haken en zo samen te werken.

Overweging en besluit

In het verleden is gekozen voor Kieskompas. Bij de vorige gemeenteraadsverkiezingen is echter meerdere malen ruis ontstaan en verliep de lancering van de stemhulp niet volgens afspraak. Wat de griffie betreft zouden we deze keer graag de samenwerking met Citisens aan willen gaan. Het grote pluspunt is dat zij ook de individuele kandidaten in beeld brengen. Maar daarnaast bieden de analyse opkomstbevordering en de filmpjes voor de jeugd ook een meerwaarde. Deze opties zouden wij dan ook graag meenemen.

Het presidium wordt verzocht een keuze te maken voor een van de stemhulpen.

Bijlagen: de drie offertes van de stemhulpen